

Regeringssplid om markedspolitikken

Vejen Frem

RETSPOLITISK UGEBLAD

Nr. 51

36. årgang

19. december 1970

Afgiftsfr i sideruder - snart en realitet

I år efter at „Vejen Frem” rejste kravet

I august 1969 foreslog vi i en lederartikel, at der gaves tilladelse til at sætte sideruder i varevogne på gule og sort/gule (papergøje-) plader uden ekstravgift. Vores begrundelse for forslaget, der efter regeringens kraftedige afgiftsforhøjelser og den samtidige afgiftsopnærmelse i foråret 1969 ville være uden principielle konsekvenser, var, at en sådan ordning utvivlsomt ville kunne spare nogle meningsløse trafikforer.

Senere fulgte PDM vort ønske op med en henvendelse til finansministeren, som dog heller ikke umiddelbart gjorde indtryk. Nu ser det dog ud til, at der omsider sker noget i sagen.

Finansminister Poul Møller har fremsat forslag om ændringer i loven om onsehtingsafgift af motorfartøjer som et led i rationaliseringen af toldvæsenets virksomhed. Der er ikke i forslaget indeholdt noget om papergøje, men finansministeren har tilg. *Jyllands-Posten* givet udtryk for, at han er villig til at drøfte sagen i det udvalg, der nu bliver nedsat, og at der kan blive tale om at stille ændringsforslag.

Vi finder det noget beskæmmende, at denne fornuftige ændring i afgiftsreglerne til gavn for trafikslørheden har skullet

vente i 1½ år p. gr. a. politisk sløvhed i alle parter i og uden for Folketinget. Men Poul Møller synes altså nu villig til at bringe sagen til en snarlig og rimelig løsning. Bedre sent end aldrig.

Pow.

Fællesmarkedets landbrugsforhold

Der er mange interessante træk ved fællesmarkedets landbrug, træk, der burde stemme og så hr. Anders Andersen m. a. s. har man kunnet glæde sig over et såkaldt smørbjerg på helt præcis 427.000 tons, der tydeligt godt i køleskabe, så godt faktisk, at det blev nødvendigt at gøre noget ved det. Bjergene blev reduceret til 150.000 tons, hvad der nogenlunde svarer til den danske årsproduktion. Udgiften? En begæret på 6 milliarder kroner.

Et andet bjerg, der dog har den fordel for smørbjergene, at det er lidt lettere at opbevare, er et formidabelt sukkerbjerg på 1 million to hundrede tusinde tons, eller fire gange så meget som den

danske sukkerproduktion. Landmændene på Lolland, Falster og Møn og i Sydjylland har noget at glæde sig til, for slet ikke at tale om aktionærerne i De forenede Sukkerfabrikker, iberegnet hr. Aksel Larsen. Lægre på 5 millioner tons korn er så kolossale, at det svimler for en beskeden dansker i en grad, at man næsten kunne bringes til at overses overskudsagere på ca. 400.000 tons skummeemelkspulver. Muligvis får det ben at gå på i forbindelse med oversømmelse af kornet i Pakistan, men selv ikke de katastroferamte vil kunne bruge alt det mælkpulver. Som sagt kendsgerminger, der mener til eftertanke.

er.

Miljøskifte for markomner er en del af den terapi, læger og socialarbejdere anvender i deres besøg. De unge mennesker på billedet hør opboder sig på en gård, hvor de deltagere i forestående arbejde og altså forsøger at komme ud af markomnerbruget. — „Væsten” sidder yderst til højre.

Statsminister Hilmar Baunsgaard får skarp tilrettevisning af Venstres Per Federspiel

Trods lejlighedsvis regeringserklæringer om absolut enighed i det markedspolitiske spørgsmål er det tydeligt, at det knaser alvorligt inden for regeringspartierne rækker.

Fornylig folke statsminister Hilmar Baunsgaard sig foranlediget til over for offentligheden at klargøre nogle principielle problemer i forbindelse med Werner-rapporten. Statsministerens frentrede havde tydeligvis det sigte at lægge en dæmper på den stigende uro i befolkningen. Der skulle ikke være tvivl om, at grundlovens procedurebestemmelser for afgivelse af suverænitets og evt. dansk indlemmelse i Fællesmarkedet.

Men nu har statsministeren sarsdelig fået tødt på af Venstres markedspolitiske ordforer. I en artikel i *VENDSYSEL TIDENDE* (v) i søndags kritiserer folketingsmand Per Federspiel hennrige tendenser til at anvende udenrigs- og sikkerhedspolitiske forhold i den indenrigspolitiske propaganda, og så hedder det videre:

Der har været andre symptomer på det samme, nemlig den noget løjelige fortolkning af statsministerens udtalelser om stillingen over for Fællesmarkedet efter grundlovens paragraf 20 og i forbindelse hermed en fuldstændig misvurdering af professor Max Sørensen udtalelser til et københavnsk dagblad. Statsministerens udtalelse synes efter de mere pålidelige referater at være gået ud på, at en vedtagelse i Folketinget med 5/6 flertal af en tiltrædelse af Rom-traktaten og dermed afgivelse af visse suveræne beføjelser til mellemfolkelige instanser begribeligvis ikke dækker længere end det, der forlød til vedtagelse. Skulle der senere ske en udvidelse, f. eks. på grundlag af Werner-rapportens forslag om en egentlig økonomisk og pengepolitisk union, der i nogen grad vil binde de enkelte staters interne finanspolitik, og dette går videre end selve Rom-traktaten, foreligger anlagene i en ny situation, som vil kræve en lignende vedtagelse. Betragtningen er logisk men næppe politisk holdbar. Har man sagt A, må man også sige B.

I forbindelse med den danske ansøgning om optagelse i de europæiske fællesskaber erklærede vi udtrykkelig — og uden indsigelse fra andre end SF og hvad der fra stammer — at vi fra dansk side accepterede fællesskabernes politiske målsetting. Denne målsetting gik ud på en stadig snævre forening af de europæiske lande, uden at man på nærværende tidspunkt har taget klar stilling til de former, hvorunder denne gradvise integration (eller som det er sagt af J. O. Krag, sammenhæng) skal finde sted. Ingen, der beskæftiger sig med de europæiske forhold, har jo tænkt sig, at fællesskabernes alene skulle begrænses til en toldunion. Målet er ligefremme vilkår på det sociale og økonomiske område for de enkelte lande, alt efter deres evne og dygtighed. For at opnå disse ligelige vilkår, er det nødvendigt, at flere og flere

strømker brydes ned, herunder også de pengepolitiske og finanspolitiske. Statsministerens udtalelser, der ubestrideligt var fremsat i en forsigtig form, har utvivlsomt haft det sigte at berolige den del af Det radikale Venstre, der inderst inde er modstandere af dansk deltagelse i de europæiske fællesskaber. Men udtalelserne læges naturligvis til indtægt af modstanderne — også i andre kredse.

Lad os derfor se på realiteten. Udtalelserne kan ikke være udtryk for regeringens og det all-overvejende folketingsflertals stilling, der går ud på, at vi fra dansk side accepterer Rom-traktaten og dens konsekvenser.

Fra den tidligste begyndelse af den europæiske genopbygning har Danmark været kendt — og internationalt betyret — for at tage halve standpunkter, det vil sige gå ind i samarbejdet med enhver tænkelig reservation. Vi ville være nogle skarn, hvis vi ikke erkendte, at det netop er det europæiske samarbejde, der opbygges langsomt og nøjsommeligt, som har bidraget os den enestående fremgang i velstand og dermed social sikkerhed, som har præget hele efterkrigsperioden. Derfor er det nyttigt, at diskussionen om selve grundlaget for vor indtræden i det europæiske fællesskab nu tages fat, og vi får gjort op, om vi vil være med som helhjertet deltagere, eller om vi vil indstille os på at være tilpassagerer med al den ringeagt og manglende indflydelse, som dette vil medføre.

Hr. Per Federspiel giver os i hvert fald rone ord for penge. Os forekommer de at være vordituldere og ærlige end statsministerens forklæringer og forsøg på at mene både det ene og det andet. Federspiel siger rent ud, at statsministerens udtalelser „løjelig”, bygger på en „misvurdering”, er „næppe politisk holdbar” og „ikke udtryk for regeringens stilling” m. m. Har nogen statsminister tidligere fået en skarpere offentlig tilrettevisning af en af sine egne? Vi erinder det ikke.

Vi deler Per Federspiels opfattelse, at tingene nu bør trækkes skarpere og tydeligere op i denne lune sag. Derfor vil vi helt åbent bekende: Vi vil hverken helhjertet eller som fripassagerer lade os indlemme i Fællesmarkedet og dermed — tilg. Per Federspiel — frastrive os vore forfatningsmæssige rettigheder efter grundloven. Vi ønsker ingen kampemæssig international kontrolstat. Og vi vil ikke afslutte Danmarks økonomiske, kulturelle og politiske frihed — herunder friheden til at samarbejde med hvem som helst — for at tækes de centralturopæiske finansinteresser, som Per Federspiel er advokat for. Så er det sagt.

Pow-

Det sårbare samfund - side 2 * Værtsstøtten i kikkerten - side 2 * Vår kroniske krise - side 3 * Vår mening - side 4 * Kronik - side 4-5 * Nu en sweater på - side 4

side 6

Vor kroniske krise - side 3 * Vor mening - side 4 * Højskolen - side 6 * Breve fra læserne -

VEJEN FREM
UDGIVET AF FORENINGEN REISFORBUNDETS PRESSE
Redaktion og ekspedition:
Kroghsgade 1, 2100 København Ø, Tlf. TR 15 1437. Giro 7835
Kontortid: Mandag - Fredag 10-15.00. Lørdag er kontoret lukket
Annoncer: 60 øre pr. mm plus evt. særlig placering
Redaktion:
Vilb. Hellmann (ansvarsh.)
Erik S. Rønn
Post Westergaard
Trykt i Provins-Trykkeriet, Vordingborg

Det sårbare samfund

DRAMA ER ORDET, der beskriver tilstanden i England under elarbejderstrejken, drama for såvel arbejderne som politikerne, for fagforeningsledelsen og ikke mindst naturligvis den ganske almindelige befolkning. Ingen viste nogen forbavelse, da denne strejke, der løvrigt slet ikke var nogen strejke, men blot bestod i, at man arbejdede efter regulativet, brød ud. I virkeligheden havde alle forudsagt, at strejker ville blive prøvestenen på, om den nye konservative regering havde magt over tingene.

Den eneste overaskelse, der kunne noteres i forbindelse med el-arbejdernes aktion var nærmest, at det ikke blev minearbejderne, der kom først. For fem uger siden forudsagde "Vejen Frem", at en minearbejderstrejke var ikke blot sandsynlig, men sikkert undgåelig, og at regeringens eneste håb lå i, at en kularbejderstrejke kunne være et tveægget sværd for de strejkende; den strejke, der generer befolkningens daglige tilværelse, bliver let en boomerang. Det blev altså ikke kullet, men elektriciteten, der kom først, og mon ikke mr. Heath er glad for det? Irritationen over el-aktionen var allerede efter kort tid så stor, at den hovedsagelig rettede sig mod de aktionerende og ikke mod regeringen, der nægtede at give sig, og resultatet blev som bekendt en lønforhøjelse for el-folkene på 10 pct. eller under halvdelen af det krævede. Hvis den engelske konservative regering betragter udfaldet som en sejr, er det forstæeligt, for med de 10 pct., som der kunne opnås enighed om, er mønstret lagt for de kommende lønforhandlinger, der næppe vil blive så katastrofale for engelsk industri og konkurrenceevne som det almindeligvis var ventet.

DE ENGELSKE lønstridigheder er ikke særlig interessante i sig selv, men understreger blot, hvad der ikke er nogen hemmelighed, at den engelske arbejder foretrækker uafhængighed fremfor afhængighed af en fagforeningsbestyrelse i London, endnu da, for ledende fagforeningsfolk har haft en betydelig andel i fredsulningen. Fagbevægelsen var ved at blive så upopulær, at den var nødt til at bøje sig.

Der er imidlertid et andet aspekt i den engelske aktion, der virkelig er af interesse - mærkeligt nok har det ikke vakt nogen særlig opsigt. Vi tænker på det paradoks, at det var selve aktionens succes, der var årsag til, at arbejderne måtte aflæse strejken. Det moderne samfund er blevet så kompliceret og sårbart en mekanisme, at gamle, prøvede midler i klassekampen, hvis denne aktiondiske betegnelse stadigvæk kan anvendes, meget let kommer til at give resultater stik modsat, hvad man med rimelighed kunne have ventet. Der er en forklaring på, at kulstrejken ikke kom først. Minearbejderne var nødt til at vente, indtil temperaturen var i bund; først så ville strejken blive følelig. Elektrikerne kunne gå i gang med det samme, men tilsyneladende kom det bag på dem, i hvor høj grad vi alle sammen er afhængige af deres arbejde. Derfor tabte de deres aktion.

DET ER IKKE sikkert, de gør det næste gang, og det er heller ikke sikkert, danske el-arbejdere ville tabe en tilsvarende aktion, hvis den kom. Der er andre steder i verden, hvor man forlængst har taget konsekvensen af samfundets teknokratisering. I New York er der ingen elektriker med respekt for sig selv, der tjener mindre end det dobbelte af, hvad en velanset universitetsprofessor på højeste løntrup kan hente hjem. Det kan bestemt være elektrikerens velundt, og professoren lider nok ikke ligefrem nød. Det, som vi bør lære af dette amerikanske eksempel, er, at vort daglige liv ville smuldre aldeles, hvis der udbrød en "slowmotion" eller ligefrem strejke på de danske værker.

Det er aldeles urealistisk at regne med, at det ikke kan ske i Danmark, for selvfølgelig kan det sker her, og vi er umådelig sårbare, mere og mere, for hver dag der går. Der er muligheder for at forberede sig på en sådan situation, sådan at forstå, at en el-produktion, der kan klare de aller mest vitale funktioner uden anden betjening end den, de ledende funktionærer kan præstere, rent teknisk kan forberedes i dag.

E. S. R.

VÆRFTSTØTTEN i kikkerten

Skibsværfterne slås for at bevare fiduserne

Det er ikke sjovt at være Krag. Nej, det er ikke den Krag, vi tænker på, men han har det måske heller ikke så morsomt. Nej, det er skibsværftsdirektør S. M. Krag, vi her skal beskæftige os med.

Direktør, civilingeniør S. M. Krag, R. p. har ry for at være en overordentlig dygtig og klart-seende virksomhedsleder. Med stor begavelse har han ledet sin virksomhed, Aalborg Værft, efter alle udsagn at dømme. Hans analytiske evner og hans konstruktive talenter er sjældent blevet draget i tvivl.

Men nu må man dog gøre det. Direktør S. M. Krag, der er formand for Skibsværftsforeningen, er nemlig kommet til at udtale sig om et politisk og samfundsmæssigt emne, og det på en måde, der kun kan forklæres ved uforstand, med mindre man da vil anføre noget værre.

Hr. Krag har kommenteret den kritik, som fra flere sider - og først i "Vejen Frem" og fra Retsforbundets formand Ib Christensen og nu sidst i Folketinget gennem fru Dagmar Andersen - har lydt mod den særlige skibskreditordning.

Ordningen indebærer, at skibsværfterne kan sælge skibe på kredit til en rente, der ligger i nærheden af 1/2 markedsrente, i kraft af offentlig lånevirkssomhed, for midlet gennem "Skibskreditfonden".

Denne favorable kredit har gjort det i høj grad muligt for værfterne at konkurrere på verdensmarkedet - men samfundsmæssigt er det en skidt forretning at producere skibe på disse betingelser.

Reelt er det samfundet - og ikke skibskøberne -, der betaler hvert femte skib, der sælges.

Masser af arbejdskraft trækkes til skibsværfterne, der overbyrder andre industrier, som ikke kan få statskassen og Nationalbanken til at hjælpe sig med at betale ekstra høje lønninger.

Subsidieordningen for værfterne er da også blevet sammenholdt med landbrugstilskuddene - og man har regnet på statstilskudene pr. ansat til landbrug og værftsindustri. Det er S. M. Krag yderst forarget over. Ifølge Tidsskrift for Industri, Industrirådets organ, udtaler han om disse betragtninger:

- Sådanne udtalelser og beregninger er fremsat på et helt forkert grundlag, og en sammenligning mellem kreditstøtte for værfternes nybygninger og landbrugets direkte subsidier er helt absurd.

Landbrugets subsidier er en direkte kontant støtte til hver eneste landbruger.

Derimod er de kreditforhold, der tilbydes værfterne for videregivelse til skibsejerne, en international foreteelse, og værfterne eller deres medarbejdere får ikke en øre af de rentefordele, der er tale om.

Den særlige form, Skibskreditfonden yder sin kreditstøtte på, er

jo også udformet på en sådan måde, at kreditmulighederne ikke kan udnyttes som et direkte tilskud til værfterne og disses produktion.

Ordningen har derimod indirekte den virkning, at de danske værfter får mulighed for at få andel i nybygningsordnerne, hvis de løvrigt kan bygge skibene til konkurrencedygtige priser, til den ønskede leveringstid, i den rigtige kvalitet etc.

Vi mener at være konkurrencedygtige, når det drejer sig om disse ting, dvs. pris, leveringstid, kvalitet - det er ting, vi selv råder over, men kreditstøtten må som hidtil komme udefra, som det sker i alle skibsbyggende lande.

Jovist, det er nok muligt, at det ikke blot er Danmark, der er hjemsted for en så tåbelig politik. Det er vel rigtigt, at værfterne mange steder - ja de fleste steder - beskyttes og hjælpes fra statsmagtens side. Men hvorfor skulle det dog få os til at bære os lige så tåbeligt ad? Det er en udmærket ting at lære af udlændet - men var det dog ikke en idé at indskrænke sig til at lære noder og ikke unoder i udlandet?

Fakta om statsstøtten

Faktum er imidlertid, at vi er gået helt i spidsen med værftssubsidieordningen. Vi kom sent med - men da vi tog fat, i 1967, havde vi til gengæld en subsidieordning, der var "krassere" end de fleste landes.

At rentefordelen ikke umiddelbart tilfalder værfterne men reelt uden betydning. Mon ikke skibsprisen og rentevilkårene hænger nøje sammen? Hvis renten havde været højere, havde skibspriserne måttet sænkes, hvis man fortsat skulle kunne sælge fra værfternes side - så på den ene eller anden måde giver det klingende ment også i værftsskasserne at have en rentesubsidieordning.

Og hvad betyder Krags ord om, at værfterne iøvrigt - med hensyn til alt andet end kreditforhold - er fuldt konkurrencedygtige? Mon ikke de fleste af de firmaer, der på det sidste har måttet lukke, ville have været konkurrencedygtige, hvis deres kreditmuligheder styrkedes og renten sænkedes?

A. P. Møller låner skatteydernes penge ud med stor forløjneste

Som forlængst påpeget i "Vejen Frem" sættes skibskreditordningen en af værftsindehavner, der samtidig driver rederivirksomhed, nemlig det nok som be-

kendte selskab A. P. Møller, i stand til at låne ekstra store summer ud til betrængte kommuner. Dog ikke til "dumpingrente".

Gevinsten ligger på ca. 6 pct. p. a. ved lånet hos Skibskreditfondens og videreudlåning af midlerne til kommunerne. Jo, den forretning er såmænd god nok - blot ikke for samfundet.

Rimelighedshensyn tilslidesættes af den røde sorte alliance

Centralorganisationen af Metaltalarbejdere, som Hans Rasmussen er formand for, udgiver et tidsskrift ved navn "Metal". Heri har man i sidste nr. også beskæftiget sig med folketingsdebatten om værftssubsidieordningen. Man farer kraftigt frem mod fru Dagmar Andersen, der rejste denne debat - og anfører temmelig uvetydigt, at der ligger rent privatøkonomiske motiver bag fruens kritik af skibskreditten. Det anføres, at fru en fabrikanthustru (hvilket vel også er letere suspect?), at hendes virksomhed ligger på Norfyn (Rynkeby Møsteri), at arbejdskraften her er knap og dyr, fordi Lindøværftet i nærheden skaber stærk konkurrence om arbejdskraften - og at fru en altså ganske enkelt ønskede at standse denne konkurrence.

Det er jo unægtelig en ordentlig mundfuld søm, "Metal" her puster i hovedet på fru Dagmar Andersen. Ejendommeligt er det imidlertid, at hvis det så endelig havde været, som "Metal" antyder, privatøkonomiske overvejelser, der lå bag fruens stillingtagen i sagen, så havde det dog været ganske rimeligt.

Det er kun godt, at virksomheder må konkurrere om arbejdskraft, og at de herunder kommer til at overbyde hinanden med hensyn til løn og andre arbejdsgoder - men det forudsætter rigtignok også, at konkurrenterne fra samfundets side stilles lige. Det er absolut uantageligt, at et værft suger arbejdskraft til sig ved overbud, der kun muliggøres ved subsidier, der reelt andrager 2-3 kroner pr. mand pr. time.

Jovist - serieresser beskyttes både fra brancheforenings- og fra fagforeningsside. Rød-sorte alliancer trives - og rimelighedshensyn trædes under føde.

N.

HÅRDT TRÆ

på afskibning, alle sorter, samt eg, bøg, poppel, elm, birk osv.

F. TREBBIEN

Albøge, 8570 Trustrup. - Telf. 06 32 05 22 Lyngby 161.

Malermfirma

H. VINTER POULSEN

Søbakkevej 10 - Skødstrup

Telf. 06 99 14 73

- alt malerarbejde udføres

Vor kroniske krise

Historien viser, at økonomiske kriser med næsten matematisk precision efter visse årenåls forløb indtræffer. Efter en række opgangsårs med stigende priser og deraf følgende opvurdering af produktionsapparatet – kapitaliseret efter højeste dagspris på varer, fulgte sammenbruddet med for lille afsætning, arbejdsløshed, krak og stilstand.

Hitler og Keynes

Engen ønskede dette, og det blev hjulst med glæde, da den engelske økonom, Keynes, fremstillede sine teorier om det velfærdssamfund, som vi i dag prøver at leve i. Man skulle i gode tider tage skatter ind, så man havde noget at bruge, når de dårlige tider kom. Han kendte åbenbart ikke den ulyskelige trang, som politikerne har til at gøre sig selv for-dægligt bemærket ved straks at begynde udstrømning af det indsamlede i stedet for at anbringe midlerne i udenlandske banker, hvor de skal betjene sig, hvis ikke de skal gøre skade på den indlandske pengeverdi. Ideen fik Keynes muligvis i Tyskland, hvor Hitler afskaffede det meste af den tyske millionarbejdsløshed ved kunstige pengefinansieringer. Måske har man overset den lille finusse, der ligger i „det meste“, når man er gået videre og har gjort den fulde beskæftigelse til et politisk mål, hvor den gamle ukendelige lov om tilbud og efterspørgsel sætter ind. Gør man arbejdskraft til en mangelvare, stiger lønnen, og da der ikke er andre til at betale dette end forbrugerne, må priserne jo stige. Med vor sædvanlige kortsynede begævelse har vi nu fundet på, at vi vil holde viseren, fordi uret trækker, mens sund fornuft skulle fortælle, at det er panduet, der skal rettes på.

Fuld beskæftigelse?

Det er helt dermed i bunden, der skal rettes en eller anden fundamental fejltagelse i vort økonomiske system. Alle erkender vel,

at vi alle må have ret til at være her, men det er ikke sikkert, at det skal udføres på den måde, at vi i fællesskab skal sørge for, at alle har beskæftigelse med den ansvarsløshed, som dette naturligt må medføre. Ved en løsning efter vort nuværende system må vi vel erkende, at det medfører et ganske uoverskueligt samfund, som fører os længere og længere ud i et fællesskab der uanset regeringens sammensætning må føre til et socialistisk samfund. Man forstår således ikke socialdemokratiernes ivrighed for at komme til. Det går jo, set fra deres synsvinkel, upåklageligt og med en fart, som de sikkert ikke selv kunne præstere.

Fabrikant Ernst Thomsen.

Hjørring

For nu, der efterhånden må være kendt som retsstatsmand, er der intet overraskende i forløbet, men visse af os påpegede fejl må nu være så åbenbare, at flere må kunne se dem.

Efter loven om tilbud og efterspørgsel vil enhver mangelvare stige i pris. Gør man ved fællesforanstaltninger arbejdere til en mangelvare, vil de stige i pris uanset den producerede mængde. Da lønforhøjelser fremkaldt af disse årsager, naturligvis giver tilsvarende ringere pengeverdi, gavner de ingen udover den, som har anbragt sine penge i faste værdier, og er modsat til skade for den opsparing, som den brede masse foretager i pengeværdier. I gamle dage kom krisen til reduktion, og priserne fandt et nyt og lavere led. Det endte med en forsinket retelse. I velfærdssituation er det blevet en forsinket retelse uden ende.

Hvem tilegner sig frem-skrider?

Den gamle sandhed, som burde være kendt af alle, at jorden, som der af naturlige årsager ikke kan fremstilles mere af, og som derfor bliver en mangelvare, stiger i pris. Den tilegner sig alle de fremskridt, som menneskene skaber. Det gælder alle de tekniske fremskridt, det gælder den arbejdskraft, som arbejderne tilkomper sig gennem deres fagfor-ening, og det gælder også de foranstaltninger, som vi i fællesskab udfører for at få det til at glide. Fællesmarkedstilhængere mellem

landboere burde tænke over, hvorfor landmændene ved mere ligheder i Frankrig har kørt deres traktorer på tværs af vejene for at gøre opmærksom på deres elendige forhold. Selv om deres priser er langt højere end vore, klarer de sig ikke, og forklaringen er den, at jo mere tilskud de får, jo højere sættes prisen på det landbrug, som de skal købe. Den generation, som trækker sig tilbage, forlanger den pris, som dagspriserne på produktionen kan bære, og det gælder alle overalt. Derfor befinder menneskeheden sig bestandig på den yderste grænse af sin fornåen. Alle overtagelser sker på så hårde vilkår, at de nye ejere slider så hårdt i det, som om ingen frem-skridt var sket.

Uafhængig af den sunde fornuft

Problemet præger hele verden. Når det her i landet er en tak værre end andre steder, kan det kun skyldes den ting, hvorved vi adskilles os. Selv om vi med modernismen har indkræftet den overbevisning, at kreditforin-ger er et uontvistseligt gode, må man vist erkende, at systemets fordele kan tælles på én finger, nemlig uafhængighed af det stedlige pengeinstitut, men desværre også uafhængigt af den sunde fornuft og af landets økonomiske situation.

Hvis en forening af landvren-gende lavede sit eget pengetryk-keri og uddelte pengesedler til foreningens medlemmer, naturligvis mod betyrlig sikkerhed, ville formodentlig politiet gribe ind. Men det er i sin orden, når man læser obligationer i en mængde, så huserne rasker ned. Det skal kaldes at være i orden, når en mand låner 100.000 til syv pct., for 60.000 udbetalt og skal tilbe-gebetale 100.000. Det har vi natu-relt erkendt, efter at vi på sam-fundets vegne har købt og købt obligationer for at støtte kursen, for endeligt at opgive, da behol-dningen var steget til syv million-der.

Det er ikke let at hitte ud af. Den manøverbalance fra National-banken, som burde findes i enhver avis, er efterhånden sunket hen i dybeste hemmelighed. Nu træk-ker vi vejret lidt. Når vi får ord-net lidt på den dårlige handels-balance, samlet lidt skatteover-skud sammen og dernæst får fat i de nye folkepensjonsbidrag, skal vi til det igen. Så skal vi alter-købe obligationer. Man har på rette sted åbenbart intet fattet. Jo flere obligationer, skatteyder-ne erklærer sig villige til at købe, jo flere vil der blive lavet af dem. Den jorderardi, som ligger bag udsædelsen, vil nemlig stige i takt med vore anstrengelser. Li-gegyldigt hvor mange milliarder vi skaffer, lige langt vil vi være fra at fylde dette hul, der er som et danadernes kar. Det er bes-skæmmende, at et oplyst folk kan tage dette alvorlig. Lige fra vi i 1903 afskaffede hartkornsskatter-ne, har vi været optaget af at købe den jord, som altid har væ-ret her og ikke forlanger en øre for at blive. Vi har udstedt kre-ditorobligationer for ca. 80

(Fortsættes næste side)

IB STECKMANN

Betal og vær fri

De fleste, som betatter sig med at skrive, har, kan jeg levende forestille mig, sikkert oplevet lige som jeg, at folk, som har læst ens skrivelser, ved lejlighed kan finde på at udfordre én om, hvad man får for det.

Mere end én gang er jeg blevet spurgt om sligt, og mit svar lyder gerne: „Spørgsmålet er malplaceret. Det drejer sig ikke i mindste måde om at vide, om jeg eller for den sags skyld nogen anden får noget for at skrive, men udelukkende om du eller læsere i almindelighed får noget ud af at læse.

Det svar kan naturligvis kun den give, som har ærlige hensigter – som ønsker at skabe debat om specifikke emner, få folk til at re-an-gere og reflektere over problemer, tage stilling til diverse synspunkter, og kun gennem vekselvirkning af tanker kan der skabes basis for forståelse. Hvor ens ideer ikke kan stå for en nærmere prøvelse, må de automatisk falde. – Det er denne indstilling til livets barske realiteter, der er demokratiets primære udfor-dring, og som ikke mange af vore folkevalgte på tinge evner at leve op til.

I mange Herrens år er der blevet ført tilstrække-lige beviser i marken for, at vejen til velstand så sandelig ikke går via sta-ten; og dog har det store flertal endnu ikke lært at tyde skriften på det skilt, der er ved denne vejs be-gyndelse, hvorpå der tyde-ligt står: DEROUTE.

Men nu, da vi stærkt nærmer os det punkt, som i flyversproget kaldes for: The point of no return – den skænesvange linje, der vil være bestemmende for, om vi skal afgive mere end halvtreds procent af nationalindkomsten til storebror STAT – vil det være betimeligt at stoppe op på vejen og gennemtænke vor stilling, inden vi vover os over den grænse, fra hvil-ken færden vil være lige farefuld, enten man vender kursen om i stik modsat retning eller fortsætter som hidtil. – Er grænsen først overskredet, vil socialismen være fuldbyrdet, og der vil næppe være nogen vej ud af den uden blodige anstrengelser.

Når statsbudgettet har antaget de nuværende pro-portioner, skyldes det ene og alene den fordom, som del omhandlede flertal tilsyn-ladende er faldet for: at staten overhovedet kan give nogen noget uden vederlag. Denne indstilling til begre-

bet statsstøtte er så meget mere besynderlig, al den stund samme flertal er i stand til at skrive, læse og regne. Men at der er store omkostningsbesparelser at hente ved at betale en vare direkte frem for indirekte, kniber det åbenbart for visse folk at indse, skønt de samme mennesker ikke er sene til at angribe til eksempel mellemhandler-avancen. Hvorfor så ikke være konsekvent og angri-be også dem, der på hel mellemhandleris spiller godtgørende på det hårdt ar-bejdende folks bekostning – en godtgørelse, der som oftest er unødig – og i de fleste tilfælde direkte ned-brydende på hånd og legeme for modtagerne.

De, der vil retstaten, er indsluttet på, at en vare har sin pris. At investere i ud-dannelse er principielt ikke forskelligt fra enhver an-den form for investering. Den, der vil investere i en forretning, må beregne sig fortjeneste eller tab. – Det må den studerende og-så. Hvis en forretnings-mand er begyndt på et fore-tagende, der før eller siden viser sig ikke at kunne bæ-re, må han virkelig stå ind på noget andet. Hvis en studerende har påbegyndt et studium, som før eller siden viser sig at overstige hans evner, må vedkom-mende deretter begynde på et andet studium, og – hvis dette også slår fejl – gå ind i en hel anden branche. Det er principet om loven om udbud og efterspørgsel, som er afgørende for, hvad der kommer igang, eller ikke kommer i gang. Det gæl-der for den private forret-ningsmand såvel som for den studerende.

Hvorfor så bryde reglen, når det drejer sig om stu-derende? Det er netop ved at bryde reglen, ved at sløt-te foretagender, som ellers ikke ville være kommet i gang, der som initiativtæ-ger selv skulle betale om-køstningerne, der for de studerendes vedkommende afstedkommer større søg-ning til for eksempel uni-versiteterne, end der ellers ville have været, dersom de selv skulle have betalt deres studier fuldt ud. Politiker-nes nu igangværende forsøg på kunstig adgangbe-grensning til de højere læ-reanstalter, fordi der er pengemangel, er, som så meget andet de gør, om-somt. Lad dem, der vil stu-dere, selv betale. Det vil vise sig, at der hverken bli-ver uddannet flere eller færre, end samfundet har brug for.

IB Steckmann.

VOR MÆNING

OM ANDRES MENING...

TV og Det Kgl.

I diskussionen omkring eventuelle transmissionsrum i fjernsynet fra Det kgl. Teaters scene har bl. a. økonomiske forhold spillet ind „Politiken“ (upol.) har i en leder villet hævde, at der var tale om et folkekrav om de nævnte transmissioner og træster os med, at et hurtigtforbeholdende udvalg under kulturministeriet har anvist en udvej af dilemmaet.

Alle kan altså fryde sig, såfremt kunsternes organisationer, Det kgl. Teaters direktion, TV's ledelse og grundige jurister sikrer en ordning, hvorefter kunstnerne skal have medindflydelse vedrørende TV-transmissioner.

Som en selvfølge bør skuespillerne tages med på råd, og de må garanteres honorar for deres optræden på fjernsynets kæmpescene, der står i rimeligt forhold til præstationens art og dens videre udbringelse.

Først og fremmest skal de imidlertid kunne fordrø, at der aldrig udsendes en forestilling i TV, som ubehandlet, uforlokket via skærmen kan true ikke blot teatrets økonomi, men også teatrets væsen.

● Vi kan dele med „Politiken“ i hvert fald en behersket optimisme, selv om sagen måske nok er noget mere kompliceret, end ledeskribenten på Rådhuspladsen synes at mene. Der bliver f. eks. ikke blot tale om honorarspørgs-

Vor kroniske krise

(Fortsat fra side 3)

milliarder, og jordværdien er nogenlunde det samme, og den vil stige lige så meget, som vi vil købe obligationer for. Grund og kunstab udgør overalt i landet halvdelen af byggeprisen.

Ejendomsretten

Ejendomsretten til jord er, som Rousseau sagde det, den største økonomiske fejltagelse, som menneskeheden har begået. Med frembringens naturlige ret til at eje det, som han skaber, bør ejendomsretten til jorden være samfundets. Det eneste, som samfundet skaber, er jordværdi, og den skal ikke gå i lommen på tilfældige jordejere. Til gengæld kunne den enkelte beholde i hvert fald mere af det, som han selv har skabt.

Den vej, vi er inde på nu, fører os længere og længere ind i socialismen. Den hellige ejendomsret til jorden skal omdannes til en brugsret, der medfører den forpligtelse, at man til enhver tid skal betale den lejeverdi, som jorden har. D. v. s. at ligevækten gen- skabes således, at de gamle konkurrerer på lige fod med de unge, og vi opnår den fordel, at vi også kan forlange, at enhver klarer sig selv.

Så længe vi ikke vil løse jordspørgsmålet, vil krisen bestå, og den vil være kronisk.

Ernst Thomsen,
Hjørring.

mål i forbindelse med skuespillerne, danserne og musikerne, men også med alle, der medvirker bag scenen, f. eks. medlemmer af Lager- og Pakhusarbejdernes fagforening, men der er mange andre.

Den lille politik i B. T.

Misundelse sælger godt, har man erfaret på de københavnske boulevardblades redaktioner - mest måske nok „EkstraBladet“, men B. T. kan skam også. Slåst har en B. T.-leder beskæftiget sig med de besværligheder, man har haft ved at finde en passende embedsbolig til amtmanden i Roskilde. Bevarer kronedes for så vidt med held, som det lykkedes at finde en villa med 12 værelser, centralt placeret i nærheden af Domkirken: amtmanden var vist godt tilfreds, men den kgl. bygningsinspektør forlangte ombygninger for 346.000 kr., og det har Finansudvalget sagt nej til uden dog at anvise andre muligheder, og indenrigsministeriet søger videre.

Det kan tage sin tid. At demne efter, hvad kgl. bygningsinspektør Preben Hansen i går sagde til B. T., bliver det måske ligefrem umuligt. Og, som bygningsinspektøren frejdigt tilføjede, så er den 12 værelser store og 850.000 kr. dyre Roskilde-villa i virkeligheden „et yderst beskedent hus til en embedsmand“.

Så ved vi det.

Det første spørgsmål, der melder sig, er naturligvis: Hvorfor i alverden skulle en embedsmand ikke kunne bo beskedent? Det er muligt, at den kongelige bygningsinspektør mener, at der ville gå skår i overøvrighedens værdighed, hvis en sådan embedsmand skulle bespise de gæster, han inviterer i embeds medfør, i et peent rækkehus eller i en moderne tre-værelses. Men da skal han vide, at det i befolkningens øjne er mere uværdigt at se øvrigheden finansiere en boligstil, der hører hjemme i svundne sekler.

Når alt kommer til alt, betaler amtmanden ikke mere i husleje end en familie i det sociale boligbyggeri. Mens et hus som Roskilde-villaen årligt vil koste staten mellem 80 og 100.000 kr. Hvad om man lod amtmandene klare deres boligproblemer selv? Man kunne sagtens give dem en rimelig sjat repræsentationspenge - og alligevel slippe for under det halve.

Men det mest fantastiske er vel, at den kongelige bygningsinspektør kan kalde en 12 værelses velholdt ejendom plus ny-istandsættelse til 850.000 kroner for „et yderst beskedent hus“. Det giver en svag mistanke om, at den kongelige bygningsinspektør også på det punkt er ude af takt med sin tid. Og det giver en temmelig stærk mistanke om, hvad det er for synsmåder, der får statens udgifter til at stige så ubeskedent.

● Vi benægter ikke, at der kan være adskillige i blachuset i Filvestræde, der gerne ville have os til at tro, at det er tjenesteboligerne til amtmandene, der får statsregnskabet til at buldne så

Den sidste betingelse, altså de forestillinger, der udsendes også i fjernsynet, må bearbejdes, så de passer til det nye medium, kan vi helt og fuldt underskrive, jævnfør de let pinlige transmissioner af balletter, der nu og da har været udsendt, og som bl. a. har vist, at stykker med mange agerende simpelthen ikke egner sig til den beskedne TV-skærm.

Vælgerne egen skyld!

Det er egentlig forbavsende, at regering og Folketing slipper godt fra det, sagde Retsforbundets folketingskandidat i Glostrup opstillingskreds Ib Jensen på et møde de fredag aften i Glostrup, da han kommenterede finanslovsforslaget for 71/72, og han fortsatte:

Den ene uge taler regeringen om at spare ½ milliard kroner på statsens udgifter, hvis man da kan kalde det for at spare, når man bare vælter flere forpligtelser over på kommunerne, og i den næste uge fremlægger man et finanslovsforslag, der viser udgifts- stigning på 4 milliarder, i for-

hold til finanslovsforslag for 70/71. Til trods for denne enorme stigning er regeringen oven i købet så fræk at hævde, at den skam holder stærkt igen på stigningen i de offentlige udgifter, og nævner eksempelvis, at udgifterne i finansåret 72/73 „kun“ vil stige 9,3 pct svarende til endnu 4 milliarder. Ak ja.

Videre sagde Ib Jensen: Vælgerne må imidlertid tage deres store del af skylden for den fejlagtigt førte politik gennem 60-erne. Det er jo dog trods alt dem, der har givet regering og Folketing mandat.

Ta' en sweater på!

Danmarks brændselsregning stiger med 30 pct. i år eller 3-400 mill. kr.

Grundene hertil er flere.

Olieselskaberne må betale højere afgifter til olielandene. Fragterne er steget, dels på grund af Suez-kanalens lukning, og dels fordi byggeriet af nye skibe ikke har været sat i gang hurtigt nok, formodentlig fordi man ventede, at kanalen snart ville åbne igen, men også fordi skibsrederne i for lang en periode indtil 1967 tjente for lidt, så de ikke havde penge nok til nyinvesteringer.

Til gengæld tjener de rederere, der har de store tankskibe, ekstraordinært meget i dag.

Men også de største olie-kompagnier synes at have haft for lille en fortjeneste, så de ikke har haft råd til at udbygge deres lagre og

mænd nok ånde lettet op, hvis en nyordning af begrebet tjenestebolig resulterede i en ophævelse, men det er en anden sag. - At amtsrådet i Roskilde finder det upraktisk at amtmanden bor i Holbæk, er forståeligt.

Hele problemet løses ved at tage en sweater på - og så har man det faktisk bedre med 21 gr. end ved 23 gr., så snart man har vænnet sig til det. Det er de sidste grader, der koster.

Kate.

Georgeisemens frembrud i Danmark

At Erling Højberg

KRONIK

Georgeismen i Danmark byggede fra begyndelsen på de ideer Henry George fremsatte om jordrenten i sit hovedværk „Progress and Poverty“, der udkom i 1879, og som allerede i 1886 forelå i en norsk oversættelse med titlen „Fremskridt og Fattigdom“.

Oversættelsen var besørget af den norske højskoleforstander og stortingsmand Viggo Ullmann, men blev hurtigt meget udbredt også i Danmark takket være god omtale i de fleste danske aviser, således fik den en udmærket anbefaling i Politiken (26. april) i en stor anmeldelse over hele avisens forside af den yngste af Brandes-brødrene, Ernst Brandes. Anmeldelsen i Politiken var forbavsende positiv og må have betydet en del for bogens udbredelse. George roses, som han forøvrigt bliver selv af de stærkeste modstandere, for sit klare sprog, som Brandes mener, oversætter, har befordret udmærket: „Marx skriver som en lysk professor, Henry George som en fransk for-

fatter - man kan være uenig med ham, man kan tvivle om hans lægemidlers kraft, men forstå ham kan man altid.“ Dette var vigtigt, hvis bogen skulle nå ud til en større kreds, især fordi den ne oversættelse skulle blive grundlaget for hele den tidlige danske George-bevægelse, idet den først blev afløst i 1905 af Jakob E. Langes oversættelse. Derfor var det en vigtig pionerger- ning. Ullmann her ydede geogra-

Det blev også Viggo Ullmann, der første gang fremførte Georges synspunkter mundtligt i Danmark, idet han i september 1887 var på en længere foredragstur- ne i landet. Netop på denne tid var „det sociale spørgsmål“ blevet et almindeligt forhandlingsemne især ved højskolerne efterårs- møder, og dette emne gav en god anledning til at behandle Henry Georges program.

Det vides med sikkerhed, at Ullmann i hvert fald fire steder holdt foredrag om Henry George i 1887, nemlig for det første i København, hvor han i september holdt tre møder om „det sociale spørgsmål“, samt ved efterårsno- derne på de jyske højskoler i Mellem, Vestbirk og Stenum. Især det store tredagesforedrag i København vakte opsigst. Mødet var arrangeret af „Kvindelig Fremskridtsforening“, der var blevet stiftet året før af en gruppe misfornøjede medlemmer af den upolitiske forening „Dansk Kvindesamfund“. Den nye forening mente, at den politiske situation i landet (provisorierne) nødvendiggjorde en partipolitisk stillingtagen, og deres arrangementer blev mødt med stor opmærksomhed i pressen. Dette var også tilfældet med Ullmanns foredrag, idet det foruden at blive refereret af de store københavnske morgenaviser Politiken, Morgenbladet og Socialdemokraten også refereredes i en række provins-venstreblade landet over, de sidste referater synes dog alle at stamme fra den samme referent,

Fra Forbundsrådet skriver Lis Starcke:

Julegave - Nytårsønske

EN BEDSTE JULEGAVE til Retsforbundet vil være, at samtlige medlemmer sætter ind på en stadiet stigende aktivitet for at gøre vor politik kendt ude i befolkningen, også hos den ungdom, som vor opmærksomhed stadig kredser om, fordi den er fremtiden.

Det har været en stor glæde at se, hvor mange ting kredsbestyrererne landet rundt har sat i scene i efteråret, og dette vil sikkert blive fulgt op efter årsskiftet.

Mit nytårsønske går ud på, at Retsforbundet vil lære af de handlende. De ved, at for at kunne sælge deres varer må de serve dem, så de ser tiltrækkende ud, og for at foregå sælget til jul, må de skabe julestemning længe før jul. Retsforbundet har en god vare at sælge; men det er nødvendigt, at "kunderne" lærer den at kende i god tid før valget. Vi må skabe valgstemning, eller i alt fald gøre valgforberedelser, længe før det er naturligt for Folketingets partier. De kan nemlig glæde sig over at have presse- og radio-opmærksomhed hele året rundt. Retsforbundet må starte sine valgforberedelser straks i det nye år - eller hvorfor ikke allerede i julen, hvor vi træffer flere mennesker end sædvanlig.

DER VAR EN TID, hvor Retsforbundet var kendt for sine mange gode pjecer; men det var ganske vist også på et tidspunkt, hvor folk læste andet end tegneserier og billedblade. For at få folk til at læse pjecer nutildags, må pjecerne være tillokkende både at udsende og indholde. Det stiller store krav til os både åndeligt og økonomisk.

Der var også en tid, hvor vi havde det ry, at der ikke blev holdt et politisk møde i Danmark, uden at Retsforbundet stod op og deltog i den påfølgende diskussion. Det var Christmas Møller, der fremhævede dette. Gid vi allerede nu kunne ønske hverandre: Merry Christmas! og dyrke det igen. På den måde får vi mennesker i tale, som ikke finder vej til vore møder. Naturligvis kræver det, at den pågældende ved, hvad han taler om. Men en enkelt saglig - og vel fremført - ting vinder altid i en forsamling, og Retsforbundets navn bliver nævnt. Nok er vi en lille flok, men en

hærdet flok. Vor organisation er i orden, og landseksretariatet arbejder dygtigt. Nogle medlemmer mener, at de har gjort deres pligt, når de har betalt deres kontingent, læser medlemsbladet, holder VEJLEN FREM. (for det gør de vel?) og stemmer på Retsforbundet. Men det er ikke nok! For en kredsbestyrer er det lettere at holde initiativet vedlige, hvis den støttes af medlemmernes interesse og medleven. Hvis man tror, at vor politik er rigtig, må man også personligt gøre noget for at få den til at slå igennem! - „Jamen, vi har så travlt! (med hvad?) - og vi kan jo se og høre toppolitikkerne og fjernsynets kommentatorer hjemme i vor egen stue." Men synes De, at toppolitikkerne siger noget, at de har nogen løsning på rigets økonomiske vanskeligheder? Hørte De en holmgang i radioen forleden mellem statsminister Baunsgaard og oppositionens leder, Jens Otto Krag? - Fik De noget med hjem? (Nej), for resten: De sad jo hjemme i Deres egen stue). Men havde De indtryk af at nogen af de herre vidste vej ud af krisen - eller viste vej ind i fremtiden? Jeg sad parat til at skrive gode råd ned; men der kom ingen - papiret forblev ubeskrevet.

Bedre går det ikke, når TV's økonomiske kommentator udtaler sig.

MAN UNDRER SIG over, at Folketingets formand tillader, at et folketingsudvalg, der har den vigtige opgave at finde besparelser på budgetterne, i selve folketingssalen kaldes „støvsugerbanden". - Større alvor! i så alvorlig en sag var klædelig og som i det af Ib Christensen fremsatte forslag. Det imponerede Berthine Tidende tilstrækkeligt til den 9. dec. at anvende en 4-spaltet overskrift: VIDTGÅENDE SPAREFORSLAG, fremst af Retsforbundets landsformand, og til i rubrikken: Fra Christiansborg at omtale, hvori forslaget bestod - uden redaktionel bemærkning.

Hvornår holder man op med at kalde de autoriserede økonomer, som heller ikke siger noget, for „vismænd"? - Ville denne søde juletid ikke være den rette til at tilbagetøse navnet til „de vise mænd fra Østergaard"? Casper, Melchior og Balthasar.

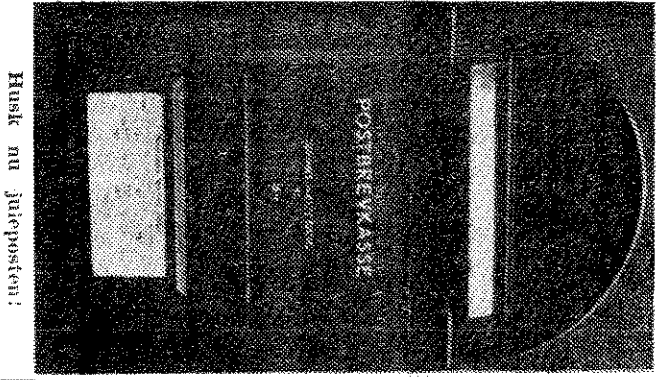
Hører man nogensinde politikkerne, kommentatorerne eller økonomerne tale om rettædighed? Nej, det er blevet et sjældent ord og en sjælden foreteelse, skønt det er vor bedste og sikreste mælestok, ens for alle.

Hvordan går det til, at man nævner løsningen af jordspørgsmålet og handelens frigørelse som vigtige faktorer, når der er tale om udviklingslandenes forhold, men omhyggeligt går uden om dem herhjemme, hvor de er lige så vigtige og endnu uløste.

Hvorfor nævner økonomerne og politikkerne ikke, at siden Retsforbundet i 1960 kom til at mangle i regering og Folketing, er renten på 10 årsfordoblet, skatterne 3-doblet og jordpriserne 4-doblet.

DET ER DISSE SPØRGSMAAL, som har vist sig at være af så stor og afgørende betydning, at det ikke bare er for Retsforbundets skyld, men også for Danmarks ungdoms skyld, at den bedste julegave og det bedste nytårsønske er, at Retsforbundet igen får afgørende indflydelse. Et ønske er en begyndende handling, og vi trænger til handling.

Lis Starcke.

Husk nu julepøsten!

bortforklare, at Ullmann må have gjort mange af sine tilhædere åbne for Henry Georges tanker, for det er betegnende, at netop i de områder, hvor der var livlig aktivitet i slutningen af 1880'erne, er der tilspilende de bedste muligheder for at stifte lokalforeninger under den Henry GeorgeForening, der dannedes i 1902.

Vestbirk, Aale og Vallekilde er eksempel herpå. Selv om Ullmann måske ikke har gjort så mange af sine tilhædere til overbevisne georgister, så har han sandsynligvis formået at forklare Georges tanker for dem, således at de ikke var nye i disse områder i 1902, og betydningen af, at enkelte personer på en egen blev „omvendte" og fastholdt troen på Georges tanker, må ikke undervurdes, for disse personer kan ved den stille påvirkning i det daglige ved samtaler mand og mand imellem simpelt hen have været afgørende for om georgismen i disse egne skulle overtage den stille til, der kom fra 1894-1902, hvor antallet af georgister var så få, at man ikke var i stand til at foranstalte større forseg på at udbrede Georges tanker. Især har det nok haft betydning, hvis læreren på en egen var georgist på grund af dennes store autoritet ude i de små sogne.

Det er ganske vist almindeligt i større historiske oversigtsvær-

ker at give Jakob E. Lange æren for indførelsen af Georges tanker i Danmark med de artikler han i begyndelsen af 1888 skrev i Højskolebladet, men i betragtning af tilslutningen til Ullmanns møder og den store omtale i dagspressen, der blev især hans foredrag i København til del, kan sagen ikke have været så ganske uendt, da Jakob E. Lange tog den op i 1888.

At samtidens konservative så med adskillig betænkelighed på Ullmanns foredragsturne, lyder i samme retning. Det varke almindelig minnerhed i venstrepressen, at redaktør Grove ved „Dagbladet" den 18. september 1887 forlangte Ullmann udvist af landet for landskadelig virksomhed i „Hr. Ullmann står næppe til at redde", skrev Politiken ironisk her til et par dage efter, men slet så galt kom det dog ikke til at gå. Ullmann gemteferte naturligvis sin tur og forlod ganske frivilligt landet den 2. okt. - „Derved vækledes en tung byrde af Gamlagrovkes angstede sind", som Aarthus Folkeblad skrev!

Herned kastes der også nærmere lys over en udførelse fremst af Viggo Starcke i „Ret og Frihed" (Okt. 1889) om „at digteren Henrik Pontoppidans model var „Danmarks første georgist". Slet så romantisk er forholdet næppe; udtalelsen begyndes med, at hun døde i 1888 og at Pontop-

Gladelig jul ØNSKER

TAGE CHRISTENSEN
Tricotageforretning

Nørregade 31 - 06 - 13 51 75

AARHUS

P. PEDERSEN

Violinbygger

Frederiksgade 75, 1. sal (nær rådhuset)
Telf. 06 - 12 46 01

AARHUS

FREDERICA KITTELFABRIK

Hvide kittler til udelægningsforretninger
(0589) 2 12 13

VEJEN TANDTEKNIK

TH. THISGAARD

Østergade 1 - Vejlen Telf. (053) 6 02 50

Husk! at sikre Dem den meget omtalte og praktiske OSTERKLOKKER til jul - den, der kan sikre selv de blodeste øste. - Forhandles i førende østeforretninger overalt i Danmark.

Østekløkken

Sø. Al. Gabel

Søndergade 12, Vejle. Telefon 05 - 82 22 29

Konserves - Vin - Kaffe
Frimodt B. Jensen
Rungsted Plads 21
Tågå 3362

Entrepreneur - Murmester
Rich. Espersen
Ad. Steens Allé 4 - 35 40 66

ROBERT SANDAU
Rebekkavej 8 - Hellerup 4516

Murmester
C. F. Jantzen
Alt murarbejde udføres.
Søgnevej 52 - Gentofte 4923

A. F. Beyer
Revisor
Frederikssund - (03) 31 07 23

Kildevangens Købmand
v. H. A. Mouritsen
Ormslevvej 4 - Viby J.
Telf. 06 - 14 25 10

K. J. Aagaard
Købmand
Vestkærsallé 8 - Tlf. 78 00 92
Hvidovre

pidan i sine erindringer skulle have skrevet, at Georges værker havde ligget på bordet ved hendes seng. Nu er forholdet imidlertid, at Pontoppidan ikke helt nøjagtigt havde skrevet dette. Det, han siger, er nemlig følgende: „Hendes læsning i disse år, da hun ofte var bundet til sengen i mandsvis, var formentlig historie og socialøkonomiske skrifter. Et bind af Cantus store verdenshistorie, der netop var udkommet i dansk oversættelse, lå gerne ved siden af hendes seng. Men særlig var hun optaget af Henry Georges, et navn, som endnu var næsten ukendt. Rimeligvis havde hun et eller andet sted set en notits om hans jordrente-teori og straks med sit forbar sende klarsyn forstølet tankens rækkevidde og dens betydning for samfundøkonomien". (Erindringer, Kbh. 1962, s. 7).

Her står altså strengt taget intet om, at Marie Pontoppidan havde Henry Georges liggende ved sengen, men kun, at hun var interesseret i Henry Georges, og det var hun ikke ene om. Sandsynligvis var hun en af de ikke så få, der på Randers- og Horsensge-ner var blevet opmærksomme på Henry Georges tanker i 1887. Den tils kan meget nemt have været et referat i en Randers-avis fra Ullmanns foredrag på Mellemhøjsskole i 1887, der blev refereret

udførligt. Der er altså ikke noget kidemæssigt grundlag for, at netop Marie Pontoppidan skulle have været den første danske georgist, snarere har hun været én blandt adskillige andre.

Æren for at have åbnet disse jævne folks øjne for georgismen rundt omkring i Danmark allerede i 1887 må altså tilkomme Viggo Ullmann, som i egentlig forstand kan betegnes som georgismens pioner i Danmark, og det er nok først og fremmest som foredragsholder, han vil blive husket her. På de store efterårsnøder ved højskolerne, især i Snekum, Vestbirk, Mellemup og Odder, kom han tilbage år efter år og udfoldede sin de fleste steder højt priste veltalenhed, næst Bjørnson den mest veltalende mand i Norge skrev Horsens Folkeblad (den 22. september 1887), og alle steder, hvor han kom frem, priste aviserne hans evne til at rive tilhørerne med - „han var jo, som Jakob E. Lange i en dybtstilt nekrolog i Ret (Okt. 1910), og selv om han i personlig omgang kunne være svær at samrøbe med, hvilket flere danske georgister måtte sande, så må han på grund af sin intelligens og den lidnu, der beledignede hans arbejdsfor-sagen, regnes for en af hovedper-sonerne i den tidlige georgismes historie.

Erling Høiberg.

Fra boghylden:

HØJFOLKET

Danmarks bronzealder er så interessant en periode, at man med glad forventning griber den bog om „Højfolket“, som rigsarkivaren, professor P. V. Glob har udsendt hos Gyldendal. Glob har, foruden sine videnskabelige kvalifikationer, udviklet sig til en skribent af høj rang, hvortil kommer hans blik for det rette billede på den rette plads.

Han er kunstner som fotograf, og han har det ikke fra fremmede. Den tegning af Skrydstrup-pigen, som pryder omslaget, er i sin tid udført af hans far, maleren Johannes Glob. Det må have været en særlig fryd at anvende den. Den er et mesterværk.

Bogen er rigt illustreret, fylder 148 sider, og koster 69,- kr. (indbundet 83,-). Den egner sig til julegave, om ikke andet, så fordi man på billedet af den kulturelle forårsplejning s. 122 ser plovmanden i den ene hånd bære livets træ i form af et juletræ.

Først et par små kritiske bemærkninger. Sejladsen mellem Danmark og England må have gået langs kysterne, for først at krydse over ved det ærme af Nordsean, som smalter ind til den engelske kanal. Ved sejlads over så lange afstande tværs over havet vil en båd ikke kunne rumme det nødvendige drikkevand til den nødvendige besætning, selv om noget af tørsten har kunnet slukkes ved at æde fangne fisk rå. Med det vi kender til bronzealderens fartøjer, vil Nordseens tidevandstrømninger og søgang have været et problem.

Rent sprogligt kan beskrivelsen side 82 af hesten fra Trundholm-vognen forvares, selv om ordene: „med fremadrettet hoved og øren og bagudvendt hale“ får én til at tænke på en berømt beskrivelse, der i sin tid stod i toldtariffen: „Spæserestokke med håndtag i den øverste ende“.

Endelig kan man ikke vide, at de to brødre, politikerne og maver-specialisten, stavede deres efternavn forskelligt. Det gjorde de. Den første hed Borgbjerg, den anden hed Borgbjærg. (S. 100).

Bogen giver en indgående beskrivelse af de dramatiske omstændigheder ved de forskellige egektistefund. Men mener inden for det gammeldanske område at kende ca. 5.000 egektistegrave. Heraf er kun bevaret i promille. Til gengæld er de enestående. Den specielle kombination af græstørv og lyngtørv og afdannelse, der har bevaret fugtigheden og kistens indhold som i en konserveredase, findes der ikke nogen til i verden, hvortil kommer den høje kultur, som disse aristokratiske høvdingeslægter har været i besiddelse af. Den er så høj, at den ansete og meget kritiske svenske historiker, Curt Weibull i „Sveriges och Danmarks älska historia“ skriver: „Nord for Alperne har intet land i Europa så høj og rig en bronzekultur som de gammeldanske lande. Blandt arkæologerne er der enighed om dette.“

Blandt de få bevarede bronze-

skulpturer er s. 134 afbildet den unge akrobatiske pige fra Grevensvænge, som, iført snoreskørt og halsring, slår en beglæns saltomortale. I Turin finder der et ægyptisk vægmaleri fra det 18. dynasti med samme motiv. Den klappstol, som blev fundet i egekisten i Guldhoj, har nøjagtige paralleler i stolene fra en række ægyptiske fyrstegrave, og Glob fremhæver andre eksempler på berøring med kulturen på Kreta og i Mellemøsten.

Dette fører lige ind i det mest inspirerende problem: At et land, der fra naturens hånd mangler metaller, har været i stand til at nå et højdepunkt i metal kultur, hvor hver eneste stump kobber, tin, bronze og guld måtte købes og transporteres over lange afstande og betales med en eksport. Der har ligget et fremragende handelstalant, en stor organisationsevne og et vovemod bagved, der mindst har været på højde med vikingetidens storskadede handelsforetagender.

Foruden folkets evner og organisation har et særligt forhold været af betydning. I „Denmark in World History“ 1968 s. 37 har

Breve fra læserne

EN OPFORDRING

Den danske befolkning ønsker en rolig og stabil økonomisk udvikling, hvilket også er regeringens erklærede mål.

Målet må være nået, når alle kan få arbejde, når renten er i en fornuftig højde (ca. 4-5 pct.), og ansvarlige politikere kan gå til valg med krav om en skattelettelse på 10 pct.

Er det ikke ligeegyldigt for befolkningen, hvilke partier der gennemfører foranstaltninger, så det må nås?

Med et krav om skattelettelse på 800 mill. kr., eller over 10 pct. af det daværende statsbudget,

Socialforskningsinstituttet

En trist, mørk vinteraften for godt en måned siden ringede det på min dør. En nydelig herre fra Socialforskningsinstituttet anmodede om tilladelse til, efter at have legitimeret sig og vist at han havde tavshedspligt, at komme indenfor. Nu har jeg en medfødt skepsis for trappearisteri, men jeg gik med til forhøret.

Imidlertid startede jeg og ikke han.

Jeg ville vide, hvorfor han havde mit navn og min adresse, og det fik jeg så: Ved lodtrækning i folkeregistret. Her kunne man så forlods have sikret sig oplysninger som f. eks. fulde navn og fødselsår og kommune, men nej, det skulle først udfyldes nu.

En regn af spørgsmål begyndte: Hvad er Deres syn på Fællesmarkedet, Danmarks tilhørsforhold til NATO, fremmedarbejdere og hvad ved jeg. Langsomt

jeg fremhævet, at ved handelen over de lange afstande på floderne har transportomkostningerne repræsenteret en hovedpart af varens pris. Her har Danmark haft den fordel, at alle floderne i Nordeuropa er så venlige at løbe i retning af Østersøen og Nordsean, hvilket har muliggjort en billig transport med strømmen, og dermed en billig import, mens de høje transportomkostninger mod strømmen må have nødvendiggjort en specialisering i lette varer som rav, dun, peilsværk, voks og harpiks. Af sikkerhedsgrunde må de lange kanoer, som padledes op og ned ad floderne, have sejlet i konvoj og under væbnet bevogtning.

Den dag i dag kan dansk handel og industri lære af den friske, realistiske handelspolitik, som bronzealderen er et inspirerende eksempel på.

Viggo Starcke.

VORE VENNER ud over

landet ønskes hermed en rigtig glædelig jul og et godt nytår med tak for et inspirerende samarbejde i 1970.

Anne Worm. Herluf Olsson.

Poul Nielsen. Tage Dalby.

Thyge Nielsen.

Københavnskredsen.

Alle med sympati for vore tankeker SKAL GA TIL ARBEJDET NU!

Lars Pedersen, Holsted.

for skal sådanne ting kontrolleres og bogføres. Retsforbundet, der ved, at socialisme er sludder og til for galleriet, skal derfor som noget af det første, når det kommer ind i Folketinget stille rette vedkommende følgende spørgsmål: Hvilke kartoteker har vi egentlig i Danmark, og for alle ikke med sengang, den ikke er herre over. Der-

Hvor ligger borgernes penge bedst?

Der opstår til stadighed tvivl om, hvem der har sagt, at penge ligger bedst i borgernes lomme, men, at Starcke var minister i trekantsregeringen fra 57 til 60, en regering, der så sandelig forstod at leve op til dette slogan.

Starcke er beskeden og mener ikke, at det er ham, der har sagt det. At hans og Retsforbundets handlinger på Christiansborg så førte til, „at pengene ynglede bedst i borgernes lommer“, beviser kun, at for Retsforbundet var sagen ikke fede ord og fedt flæsk, - men handlinger og resultater.

Ib Jensen, Albertslund.

Markedsrente - jordværdi

Kr. Kristensen mener fejlagtigt, at jeg har fjort markedsrenten for jord synonym med jordværdien i min artikel d. 21. nov. Jeg har åbenbart ikke udtrykt mig tilstrækkeligt tydeligt og finder derfor anledning til at sige fast, at der tale om 2 slags rente.

Renten af pengelåen (på engelsk „interest“) og renten af jordværdier (på engelsk „rent“, hvilket ord også dækker leje).

Måske ville det lette forståelsen, hvis man brugte ordene *lånrente* og *jordrente*.

Rente af pengelån er markedsbestemt, og jeg fremhævede i min artikel 31. okt. eksempler på store sving op og ned. Den effektive rente i 1958 var næsten kun halvt så høj som i dag. Den påvirkes af det stærkt svingende forhold mellem opsparing og låneerster.

Skulle jordlejen svinge lige så voldsomt, ville det være komplet umuligt at disponere. Ingen virksomhed kunne gå ind på sådanne lejvilkår, hvad enten de betaler husleje eller forpagtningstilgift til private, eller de betaler jordleje til staten (grundskyld). Staten kunne heller ikke lægge budget på et så svingende grundlag.

Jordrente eller jordleje er også markedsbestemt, hvad enten den går i private jomnier eller betales som grundskyld. Men markedet for jordleje går kun i én retning - opad - på grund af befolkningstilvæksten og den omstændighed, at der ikke laves mere jord.

Jordlejen er det beløb, man indgår på at betale i årlig atgift.

STARCKES MØDER

Tirsdag 12. januar kl. 20.

Gråsten.

„Kristendom og politik“, Onsdag 13. januar kl. 20. Ribe.

Er det os, der styrer økonomien - eller er det økonomien, der styrer os?“, Ribe Sønderegns Husbandsforening.

AKTOPHOT

LYSTRYK
FOTOKOP
DUPLIKERING
OVERSÆTTELSER
Tønnestade 9
7100 Vejle

GARN SMYRNA RYA

HT-Garn

H. Flytkjær
Bjerggade 2 - 3000 Helsingør
Tlf. (03) 21 43 44

HAVE-CHRYSANTHEMUM

30 stk. planter i nyere og helt nye sorter og skønne farver sendes for 10 kr., portofrit mod bestilling snarest. 20 stk. kr. 7,50.

„GYDENAL“, Holmstrup st.

HAGSTRØM

Symaskiner
Østergade 20 - Hillerød
(03) 26 15 78

BØRGE BOESEN

Danske og udenlandske bøger
B. T. CENIRALLEN
Byen 2360

VEJLE AMTS FOLKEBLAD:

BEVÆGET DISKUSSION OM KRISTENDOM OG POLITIK

- Ved et møde i Kolding har folketingsmand B. Tastesen, Socialdemokratiet, fru. minister, overlæge Viggo Starcke, Retsforbundsledet, og landsformanden for Kristeligt Folkparti, Overlege Jacob Christensen, diskuteret emnet „Kristendom og politik“.

Tastesens replik var ment på Viggo Starcke og var ganske karakteristisk for mødet, som var arrangeret af Retsforbundet. Et ualmindeligt veloplagt publikum havde spørgsmål, kritik og ros nok til at optage politikerne i over fire timer. Hverken talere eller tilhørere var bange for at si-

tanke er at nå frem til, at prisen for ikke udnyttede byggegrunde kommer til at ligge helt nede i nærheden af nulpunktet. Der kan måske gå både 20 og 30 år, før det sker, og det er også nødvendigt, at det sker over en lang årrække for at undgå urimeligheder og uretigheder over for dem, der fornylig har købt den dyre jord.

Med den langsomme indførelse af grundskyld kan man afvise erstatningskrav, idet grundskyldsskridningen, når den anvendes til skatteudlættelse, giver erstatning i sig selv. Det er for at undgå erstatningskrav, at jeg foreslår, at en stor del af den nye grundskyld, man kommer til at betale, skal kunne trækkes direkte på den individuelle skat. Mit forslag indebærer endvidere, at der laves en prioritering af skatteafviklingen.

Der betales i dag gennemsnitligt 3% i grundskyld (til kommunen) af den samlede jordværdi, eller godt 2 milliarder kr., uden at denne atgift tilskyndende endnu har kunnet påvirke stigningen af jordværdien.

Alle trænskriftet såsom opfindelser, trafikrettelser og lavere skatter vil under de nuværende forhold blive kapitaliseret i stigende jordværdier og deraf stige gende jordrente - det gælder også rentenedsættelse for pengelåen. Med andre ord: Lavere lånerente vil give højere jordrente, hvilket yderligere understreger, at lånerente og jordrente ikke har noget til fælles.

Knud Tholstrup.

Mødeaktivitet på ÆRØ

Forbundsrådsmedlem Alfred Hansen har været på en 2-dages tur til Ærø, indbudt af Retsforbundets lokale organisation, som havde arrangeret to møder, fredag den 11. december i Ommei og lørdag den 12. december i Marstal.

På mødet i Ommei sagde Alfred Hansen, at de fire gamle partier har nået pensionsalderen, og ved det kommende folketingsvalg bør vælgerne sætte dem på pension. I tresserne har disse fire partier i skøn forening ført en politisk, der har givet staten stadig større magt på bekostning af borgerens frie udfoldelsesmuligheder.

Retsforbundet har utvivlsomt været de skiftende regeringer mod denne udvikling, som nu har kulmineret med Folketingets vedtagelse af prisskotteloven, der er et af de stærkeste indgreb i erhvervslivets frihed siden krigen. Retsforbundet har gang på gang gjort regeringen opmærksom på, at de økonomiske problemer ikke løses, så længe samfundets værdstigninger går i private jomnier. Renterne af disse stigninger må ind i samfundets kasse til afløsning for skatter på arbejde og forbrug.

I Marstal talte Alfred Hansen om uddannelsespolitikken og sagde bl. a., at støtten til de stude-

ge drøje ting til hinanden, hvilket gjorde debatten livlig, selv om der ikke fremkom bemærkelser vedrørende politiske nyheder.

Problemerne omkring den nye svangerskabslov var et af mødets mest diskuterede emner. Om dette sagde B. Tastesen, at han var for fri abort og meget utilfreds med regeringens nye svangerskabslov.

- Den er hverken fugl eller fisk, sagde Tastesen, der mente, man i videst muligt omfang burde lade voksne mennesker selv bestemme, hvad de vil gøre.

Jacob Christensen var ikke ikke uventet imod fri abort, hvad han meddelte i rolige vendinger med en henvisning til, at det

ufødte barn jo ikke selv kan bestemme.

Rolige vendinger anvendte Viggo Starcke derimod ikke, da han meddelte sin absolutte antipati mod fri abort, som han afviste i et indlæg, som af en tilhører blev betegnet som en brandtale. Om Tastesens instilling sagde han:

- Tastesens tale om liberalisering på abortområdet kalder jeg despoti.

Den efterfølgende debat blev meget livlig, men det var til tidt vanskeligligt at øjne afferens emne. Blandt de områder, man berørte, var f. eks. Fællesmarked, narkotika, Jesus-liguelser, seksualitet, holdenhed, professionel boksning og meget andet.

Forenings- og kredsmøddelses

Danmarks Retsforbund, Landssekretariatet,

Ved Strandens 8, 1061 Kbh. K.
Telf. Mørner 4611 og 4646.

Konkord: Mandag-fredag 10-14, lørdag lukket.

Aalborg

Tirsdag den 5. januar 1971 påbegyndes studiekreds. - Som grundbog benyttes Bent Hansen: Velstand uden velfærd - Fremrads forsøg.

Studiekredsen vil strække sig over 6-7 gange, og mødestedet bliver hos Ole Flygaard, Gammel Kervej 26, 9000 Aalborg. Tilmelding, der også gerne kan foretages på telefon (08) 12 32 32.

Mødestopunktet bliver klokken 20.00. De efterfølgende mødesteder vil blive fastsat fra møde til møde.

Studiekredsleder: Ole Flygaard. Alle er hjertelig velkomne til at deltage i studiekredsen - også medlemmer og interesserede fra andre kredse.

Vejle amt

Retsforbundet i Vejle amt har i efteråret holdt 4 politiske møder. Ved det første møde den 21. sept. i Vejle talte Kr. Kristensen og Viggo Starcke for 100 deltagere. De tre efterfølgende møder var trekantmøder, hvor folketingsmand Bernhard Tastesen talte for Socialdemokratiet, landsformand, overlæge Jacob Christensen for Kristeligt Folkparti og fru. minister, dr. Viggo Starcke for Retsforbundet. Mødene afholdtes i Vejle 19. okt. (175 deltagere), Horsens 30.

KLIP TIL BLADETS KANT

Under tegnede bestiller

VEJEN FREM

Aarsabonnement 52 kr.

Kvarterabonnement 15 kr.

Sæt kryds ved de ønskede

Navn

Salling

Postadr.

Tryksag

Kan nedlægges aftrykkeri i postbrev kasse

56

VEJEN FREM

Krogsgade 1,
2100 København Ø.

Danmarks Radio som koncessioneret selskab kunne løse mange problemer omkring DR

"Vejen Frem"s læsere vil ikke gænkende til det forslag, som næstformanden for den konservative folketingsgruppe, Jørgen Langkilde, har fremsat om indførelse af en brevkasse i fjernsynet, hvori seerne får mulighed for at protestere mod eventuelle fejltagelser i udsendelserne. Folketingsmandens forslag er nemlig nogenlunde identisk med det forslag, som frenkømt i "Vejen Frem"s leder den 21. november, og man kan så kun håbe på et positivt udfald af den konservative politikers bestræbelser.

Utilfredsheden med institutionen Danmark Radio har vel aldrig været større, end den er i dag. Der er noget fundamentalt forkert i den måde, radio og fjernsyn fungerer på, og mange forslag er fremsat for at rette fejlene - "brevkassen" er kun et af dem. Lytterforeningerne, eller rettere lytter- og seerforeningerne ønsker de politiske repræsentanter væk fra Radiorådet, men det er nok tvivlsomt, om det vil betyde nogen bedring: de fleste har sikkert en fornemmelse af, at en øget forbrugerindflydelse gennem de nuværende kristelige og politiske foreninger på driften af radio og fjernsyn næppe vil hæve kvaliteten synderligt, hvis man da skal dømme efter den kulturelle virksomhed, foreningerne hidtil har tegnet sig for.

En mulighed var det måske at skabe en anden slags seer- og lytterforeninger, hvis medlemmer havde en virkelig interesse for selve sagen og ikke blot opfattede foreningen som en selskabelig sammenkomst, men det ville selvfølgelig bl. a. betyde, at den måtte forlange noget af medlemmerne, f. eks. et klækkeligt kontingent. Endnu en mulighed, der aldrig, så vidt vides, har været på tale, var det måske at overdrage driften af Danmarks Radio til et koncessioneret selskab, indrettet ombrent på samme måde

som telefonselskaberne, men ikke nødvendigvis med staten som hovedaktionær. Det er uden for enhver tvivl, at det ville være en god forretning at drive en monopoliseret kombineret radio- og fjernsynsvirksomhed i Danmark, og med Monopolnævnet i baggrunden og en koncessionsperiode på f. eks. 8 år ville offentligheden have gode muligheder for at opnå tilfredsstillende forhold, langt mere tilfredsstillende end i dag, hvor man med fuld ret (og ganske uden virkning) kan beklage sig såvel over udsendelsernes kvalitet som over en kolossal bedreviden og arrogance.

Under en sådan ordning ville Folketinget på én gang være koncessionsgiver og offentlighe- dens garant, og det ville med garanti føre med sig, at radioens ledelse ikke som i dag kunne finde sig i at blive spillet på næsen af

arrogante medarbejdere, hvis da ikke forholdet efterhånden er blevet sådan, at man også i ledelsen, altså generaldirektør og radio- rådsformand, er kommet til at tro, at sådan skal det være.

Det er på tide, at Danmarks Radio ophører med at være en stat i staten, hvor intet ansvar kan placeres, hvor alting kan gøres, blot nogen gør det, og hvor man blæser på, hvad kunderne mener og vædder på, hvor stor mon den næste telefonstorm vil blive. Ideen med at lade et koncessioneret selskab overtage forretning, er absolut gennemførlig, også med bibeholdelse af det nuværende licenssystem og uden annoncer, og den overlades gerne til folketingsmand Langkilde, der åbenbart både interesserer sig for Danmarks Radio og læser "Vejen Frem" - begge tillalende egen-skaber.

Porno-forsøg ved Københavns Universitet

Medarbejdere søges til "videnskabelige" undersøgelse gennem Inge og Sten i "Ekstra-Bladet"

En ejendommelig såkaldt videnskabelig undersøgelse af befolkningens indstilling til samfund og religion, iværksat af Socialforskningsinstituttet og Københavns Universitet blev udførlig omtalt i "Vejen Frem" nr. 49. Vi lod vist skilne igennem, at det nok ikke kunne stå helt galt til med forskningsbevillingerne, når den omtalte undersøgelse kunne gennemføres, idet vi selvfølgelig gik ud fra, at der sker en prioritering af forskningsopgaverne.

En af vore læsere, der er kommet for skade at kigge i porno-bladet *Ekstra-Bladet*, har henledt vores opmærksomhed på, at der ved Københavns Universitet skam er mange andre spændende og betydningsfulde forskningsprojekter igang. Således skriver bladet's mest skattede medarbejdere, Inge og Sten Hagler, følgende opfordring i deres seksualbrevkasse:

"Porno-forsøg"
På Universitetet i København mangler man forskningspersoner til nogle spændende forsøg med pornografi.

Man søger personer af begge køn, både kvinder og mænd, og både gamle og unge, yngre og ældre.

Det er ikke på nogen måde besværligt eller langvarigt. Det varer ca. en time. Man får blot forevist en række billeder, som man så skal sige sin mening om. Det er helt ligegyldigt, om man har mange erfaringer - eller slet

ingen erfaringer med porno. - Vi er blevet bedt om at bringe denne opfordring, og det gør vi. Vi har gode erfaringer med læsernes støtte og vil meget gerne anbefale alle, som har lyst til at støtte videnskaben, om at ringe til "Universitetets porno-undersøgelse" og aftale nærmere (01) 14 03 26.

Der er brug for forsøgspersoner. Tøv ikke, men ring! Vi tror, at De vil synes at det er sjovt, i. & s.

ingen erfaringer med porno. - Vi er blevet bedt om at bringe denne opfordring, og det gør vi. Vi har gode erfaringer med læsernes støtte og vil meget gerne anbefale alle, som har lyst til at støtte videnskaben, om at ringe til "Universitetets porno-undersøgelse" og aftale nærmere (01) 14 03 26.

misundelige, fordi vi ikke kan afse tid til at deltage i festlighederne og støtte videnskaben. Men det er vel ikke helt urimeligt, hvis enten undervisningsminister Helge Larsen, der altid må stå for skud, fordi han ikke skaffer penge nok til universiteterne, eller rektor Mogens Fog, som altid beklager sig over manglende bevillinger, kommer med en offentlig rodegørelse for, hvad det egentlig er der foregår for skatteydernes penge på det gamle universitet - hvis der altså er nogen af d'herre, der ved det!!

Pow.

Ikke at vi er forargede eller snævrede. Heller ikke, at vi er

Også i samfundet!

Vi kan kun forbedre vore evne til at styre, hvis vi erkender, at styring består i selektiv tilpasning til den menneskelige natur og ikke i forsøget på at bringe menneskaturen i overensstemmelse med vore egne ønsker. Hvis vore forsøg på at udøve styring mislykkes, kan vi sædvanligvis finde grunden i vort eget valg af uegnede midler, og vi vil næppe kunne forøge vor kompetence som ledere ved at bebrejde andre mennesker, at de ikke opfører sig i overensstemmelse med vore forudsigelser.

(Douglas McGregor i "Mennesket i den moderne virksomhed").

Kvindens ligeret - og mandens!

Der er fra tidernes morgen sat "normer" for det "normale". For eks. véd vi allesammen, at en "stor" dreng ikke tuder, og vi véd også, at små piger leger med dukker; det er ting, der opfattes som værende "normalt".

Dette må man tage i betragtning, når man i dag er ved at dåne, når der i aviserne skrives om alle de tragiske sager, hvor fædre kæmper en hård og ulige kamp for at få tilkendt forældreretten over deres børn, eller måske bare en samkvensret. Det er normalt, at en far føler lige så

meget for sit afkom. Forstår da ingen det?

Kvinder taler så meget om, at de vil have ligeret og ligelen, og alt dette sætter hjernen i svingninger. Men har man mon gjort sig helt klart, hvad denne eventuelle ligeret betyder??

Det er jo ikke bare at få det samme i løn som en mand, det er også et spørgsmål om at trække en byrde og lægge "normen" om. Det tager år at lære dette.

Og har man tænkt over, at man f. eks. i tilfælde af skilsmisse kan komme til at forlade hjemmet med sin tandbørste og læbestift, som mange mænd i dag må gå med tandbørste og barbergejer. Det er nemlig et led i ligeretten. Kvinder har en del at sige, selv om de ikke har ligeret. Tænk på, hvad der laves af proformaskilsmisser! Det kan jo betale sig, og manden, der går med på "lumpinden", gør det måske af hensyn til børnene.

Eller er alle vi voksne så materialistiske og magtbegærlige, at vi lader de uskyldige betale prisen?

Hanne.

KORT SAGT

Vær altid på vagt mod den, som har grund til at frygte dig; thi kun af egen frygt benytter skorpionen sin giftige brod.

★

Sadi.
Forbedring er den bedste angert.
Gl. dansk ordsprog.

★
Enhver helt bliver til sidst en plage.
Emerson.

"Kommunerne har blot at betale"

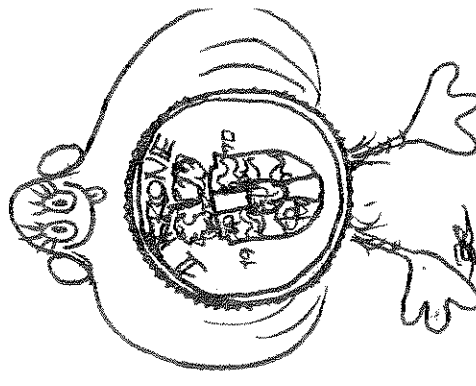
Foreløbig har regeringen i forbindelse med sine såkaldte spareforslag væltet en række lovbestemte udgifter over på kommunerne, som disse ingen indflydelse har på. De har bare at betale.

Men dette er en karrikatur af en virkelig opgave- og byrdefordelingsreform, som tværtimod må indebære en nøje opdeling af den offentlige sektor mellem stats-, amts- og kommuneopgaver, hvor bestemmelsesretten følger bevillingsretten, og alle refusioner af løses af tilskud til økonomisk svagt stillede amter og kommuner. Derved kan det lokale selvstyre gøres til en realitet", sluttede Ib Christensen.

Det er en skandale, at hovedstadsordningen lader vente på sig, udtalte Retsforbundets landsformand Ib Christensen på et møde i Alborgholm.

"Der må oprettes et folkevalgt hovedstadsråd til varetæelse af den overordnede planlægning af byudviklingen og af trafikken i hele det storkøbenhavn-ske område. Ellers vil vi fortsat komme til at opleve forfælede dispositioner, kompetencegldning og mangelfuld planlægning, som f. eks. den ufuldførte Lyngby motorvej er et monument over."

Om byrdefordelingsreformen sagde landsformanden:

Hvorfor dog undre sig over rejsebyrådernes julesucces! - Herhjemme bliver kronen mindre og mindre, men i det sydlige juleland er den stadig stor og dejlig!